

śrīḥ
śrīmatē rāmānujāya namaḥ
śrīmatē nigamāntamahādēśikāya namaḥ
ōṃ namō bhagavatē vāsudēvāya

maharṣi vēdavyāsapraṇītaṃ śrīmadbhāgavatamahāpurāṇam
॥ navamaskandhē ṣōḍaśō'dhyāyaḥ ॥

This document has been prepared by
Sunder Kidāmbi
with the blessings of
śrī raṅgarāmānuja mahādēśikan
His Holiness śrīmad āṇḍavan śrīraṅgam

śrīḥ
śrīmatē rāmānujāya namaḥ
śrīmatē nigamāntamahādēśikāya namaḥ
ōṃ namō bhagavatē vāsudēvāya
śrīmadbhāgavatamahāpurāṇam
॥ navamaskandhē ṣōḍaśō'dhyāyaḥ ॥

śrīśuka uvāca

pitrōpaśikṣitō rāmastathēti kurunandana ।
saṃvatsaram tīrthayātrāṃ caritvā'sramamāvraja ॥ 1 ॥

kadācid rēṇukā yātā gaṅgāyāṃ padmamālinam ।
gandharvarājaṃ krīḍantamapsarōbhirapaśyata ॥ 2 ॥

vilōkayantī krīḍantamudakārthaṃ nadīṃ gatā ।
hōmavēlāṃ na sasmāra kiñcictrarathasprhā ॥ 3 ॥

kālātyayaṃ taṃ vilōkya munēḥ śāpaviśaṅkitā ।
āgatya kalaśaṃ tasthau purōdhāya kṛtāñjaliḥ ॥ 4 ॥

vyabhicāraṃ munirjñātvā patnyāḥ prakupitō'bravīt ।
ghnataināṃ putrakāḥ pāpāmityuktāstē na cakrirē ॥ 5 ॥

rāmaḥ sañcōditaḥ pitrā bhrātṛn mātṛā sahāvadhīt ।
prabhāvajñō munēḥ samyak samādhēstapasaśca saḥ ॥ 6 ॥

varēṇacchandayāmāsa prītaḥ satyavatīsutaḥ ।
vavrē hatānāṃ rāmō'pi jīvitaṃ cāsmṛtiṃ vadhē ॥ 7 ॥

uttasthustē kuśalinō nidrāpāya ivāñjasā |
piturvidvāmṣtapōvīryaṃ rāmaścakrē suhr̥dvadham || 8 ||

yē'rjunasya sutā rājan smarantaḥ svapiturvadham |
rāmavīryaparābhūtā lēbhirē śarma na kvacit || 9 ||

ēkadā'śramatō rāmē sabhrātari vanaṃ gatē |
vairam sisādhayaṣavō labdhacchidrā upāgaman || 10 ||

dr̥ṣṭvāgnyagāra āsīnamāvēśitadhiyaṃ munim |
bhagavatyuttamaślōkē jaghnustē pāpaniścayāḥ || 11 ||

yācyamānāḥ kṛpaṇayā rāmamātrātidāruṇāḥ |
prasahya śira utkr̥tya ninyustē kṣatrabandhavaḥ || 12 ||

rēṇukā duḥkhaśōkārtā nighnantyātmānamātmanā |
rāma rāmēhi tātēti vicukrōśōccakaiḥ satī || 13 ||

tadupaśrutya dūrasthō hā rāmētyārtavatsvanam |
tvarayā'śramamāsādyā dadṛśē pītaram hatam || 14 ||

tad duḥkharōṣāmarṣārtiśōkavēgavimōhitaḥ |
hā tāta sādho dharmiṣṭha tyaktvāsmān svargatō bhavān || 15 ||

vilapyaivaṃ piturdēham nidhāya bhrātr̥ṣu svayam |
pragr̥hya paraśuṃ rāmaḥ kṣatrāntāya manō dadhē || 16 ||

gatvā māhiṣmatīṃ rāmō brahmaghnavihataśriyam |
tēṣāṃ sa śīrṣabhī rājan madhyē cakrē mahāgirim || 17 ||

tadraktēna nadīṃ ghōrāmabrahmaṇyabhayāvahām |
hētum kṛtvā pitrvadham kṣatrē'maṅgalakāriṇi || 18 ||

triḥsaptakṛtvāḥ pṛthivīm kṛtvā niḥkṣatriyām prabhuḥ |
samantapañcakē cakrē śōṇitōdān hradān nṛpa || 19 ||

pituh kāyēna sandhāya śira ādāya barhiṣi |
sarvadēvamayaṁ dēvamātmānamayajanmakhaiḥ || 20 ||

dadau prācīm diśaṁ hōtrē brahmaṇē dakṣiṇām diśam |
adhvaryavē prācīm vai udgātrē uttarām diśam || 21 ||

anyēbhyō'vāntaradiśaḥ kaśyapāya ca madhyataḥ |
āryāvartamupadraṣṭrē sadasyēbhyastataḥ param || 22 ||

tataścāvabhṛthasnānavidhūtāśēṣakilbiṣaḥ |
sarasvatyām brahmanadyām rējē vyabhra ivāṁśumān || 23 ||

svadēhaṁ jamadagnistu labdhvā saṁjñānalakṣaṇam |
ṛṣiṇām maṇḍalē sō'bhūt saptamō rāmapūjitaḥ || 24 ||

jāmadagnyō'pi bhagavān rāmaḥ kamalalōcanaḥ |
āgāminyantarē rājan vartayiṣyati vai bṛhat || 25 ||

āstē'dyāpi mahēndrādrau nyastadaṇḍaḥ praśāntadhīḥ |
upagīyamānacaritaḥ siddhagandharvacāraṇaiḥ || 26 ||

ēvaṁ bhṛguṣu viśvātmā bhagavān harirīśvaraḥ |
avatīrya paraṁ bhāraṁ bhuvō'han bahuśō nṛpān || 27 ||

gādhērabhūnmahātējāḥ samiddha iva pāvakaḥ |
tapasā kṣātramutsṛjya yō lēbhē brahmavarcasam || 28 ||

viśvāmitrasya caivāsan putrā ēkaśataṁ nṛpa |
madhyamastu madhucchandā madhucchandasa ēva tē || 29 ||

putraṃ kṛtvā śunaḥśēpaṃ dēvarātaṃ ca bhārgavam |
ājīgartaṃ sutānāha jyēṣṭha ēṣa prakalpyatām || 30 ||

yō vai hariścandramakhē vikṛitaḥ puruṣaḥ paśuḥ |
stutvā dēvān prajēśādīn mumucē pāśabandhanāt || 31 ||

yō rātō dēvayajanē dēvairgādhiṣu tāpasah |
dēvarāta iti khyātaḥ śunaḥśēpaḥ sa bhārgavaḥ || 32 ||

yē madhucchandaso jyēṣṭhāḥ kuśalaṃ mēnirē na tat |
aśapat tānmuniḥ kruddhō mlēcchā bhavata durjanāḥ || 33 ||

sa hōvāca madhucchandāḥ sārdhaṃ pañcāsatā tataḥ |
yannō bhavān sañjānītē tasmimṣtiṣṭhāmahē vayam || 34 ||

jyēṣṭhaṃ mantradṛśaṃ cakrustvāmanvañcō vayaṃ sma hi |
viśvāmitraḥ sutānāha vīravantō bhaviṣyatha |
yē mānaṃ mē'nugrḥṇantō vīravantamakarta mām || 35 ||

ēṣa vaḥ kuśikā vīrō dēvarātastamanvita |
anyē cāṣṭakahārītajayakratumadādayaḥ || 36 ||

ēvaṃ kauśikagōtraṃ tu viśvāmitraiḥ pṛthagvidham |
pravarāntaramāpannaṃ taddhi caivaṃ prakalpitaṃ || 37 ||

|| iti śrīmadbhāgavatē mahāpurāṇē pāramahaṃsyāṃ saṃhitāyāṃ
navamaskandhē ṣoḍaśō'dhyāyaḥ ||